

Zorgplan Compaen VMBO 2016-2020

Goedgekeurd door de MR op 14-11-2016

Zorgteam Compaen

versie 14 november '16

Inhoud

Voorwoord

I Evaluatie zorgplan 2012-2016

II Beschrijving situatie 2016

- 1 visie op zorg
- 2 doelstellingen, kaders, uitgangspunten
- 3 zorgstructuur
- 4 zorgadviesteam
- 5 bovenschoolse zorg
- 6 leerlingvolgsysteem / digitalisering
- 7 passend onderwijs

III Ambities

- 1 versterken kernwaarden
- 2 omgaan met verschillen / bieden maatwerk
- 3 werken aan persoonlijkheidsontwikkeling
- 4 kwaliteit van de leerlingzorg

IV Beleidsvoornemens

- 1 omgaan met verschillen / bieden maatwerk
- 2 bieden van adequate begeleiding
- 3 anticiperen op externe factoren / bedreigingen

V Uitvoering

- 1 teamplan
- 2 aansturing

VI Facilitering

Voorwoord

Dit zorgplan is gebaseerd op het Schoolplan 2016-2020 van Compaen "Leren met ruimte en houvast" d.d. 2 juni 2016.

Het zorgplan is door de MR in haar vergadering van 14 november '16 besproken en akkoord bevonden.

15-11-2016

K.F. Puhl

I Evaluatie 2012-2016

Op 28 juni jl. hebben directie en zorgteam het zorgplan 2012-2016 geëvalueerd. Vastgesteld is dat voor het nieuwe zorgplan voorgebouwd kan worden op het huidige zorgplan. Belangrijke wijzigingen in het nieuwe plan komen voort uit de wet op het Passend Onderwijs en het nieuwe Schoolplan 2016-2020.

De belangrijkste wijzigingen m.b.t. Passend Onderwijs zijn gaandeweg '12-'16 al ingevoerd. Compaen heeft onderwijsarrangementen (Interlokaal en intensieve leerlingbegeleiding) ingevoerd. Binnen het zorgteam wordt met het OPP (onderwijs-perspectiefplan) gewerkt en de komende jaren wordt de interne schoolorganisatie er op afgestemd. De voor LWOO verplichte handelingsplannen worden afgebouwd want LWOO wordt als bekostigingssysteem immers op termijn afgeschaft.

II Beschrijving situatie 2016

1. Visie op zorg

Op Compaen vmbo wordt zorg aan leerlingen gegeven vanuit het idee de leerlingen zelfredzaam te maken in het oplossen van de problemen die zij ondervinden in hun schoolloopbaan. Zelfredzaamheid is onderdeel van de persoonlijke ontwikkeling en nodig voor het maken van verantwoorde eigen keuzes.

Daarnaast onderkent Compaen dat ook in de leerlingenzorg samenwerking oftewel de ketenbenadering cruciaal is. Daarbij gaat het om doorlopende zorg binnen de school, in de keten PO-VO-MBO en het hulpverleningsnetwerk óm de school, de leerling en zijn ouders.

2. Doelstellingen, kaders en uitgangspunten

2.1 Doelstellingen:

Elke leerling van Compaen stroomt door op zijn of haar eigen niveau naar het MBO of HAVO en krijgt daartoe de zorg die hij of zij nodig heeft.

NB. De hulpvraag van de leerling is de basis. Die hulpvraag kan ook door anderen dan het zorgteam (ouders, mentoren enz.) geformuleerd zijn. De hulpvraag moet wel zijn onderbouwd. Bij leerlingen met dyslexie wordt bijvoorbeeld wel een verklaring verlangd. Het zorgteam beslist uiteindelijk over de inzet van de zorg.

2.2. Kaders

Het kader waarbinnen het zorgplan van Compaen is opgesteld is het Schoolplan 2016-2020 van Compaen "Leren met ruimte en houvast" d.d. 2 juni 2016 en het bovenschoolse zorgplan van het SVZ.

Compaen maakt gebruik van de tussenvoorzieningen van het SVZ: Rebound-TOP en BBZ.

De zorgcoördinatoren van Compaen nemen deel aan het zorgcoördinatorenoverleg onder voorzitterschap van de directeur van het SVZ.

Compaen werkt volgens een privacyreglement, protocol en een convenant voor de zorgadviesteams zoals die destijds door het samenwerkingsverband VO zijn ontwikkeld.

2.3 Uitgangspunten:

Vanuit de ketenbenadering hanteert Compaen bij de leerlingenzorg de volgende vier uitgangspunten:

1. De zorg voor de leerling moet zo dicht mogelijk bij de leerling zelf liggen en tegelijkertijd professioneel zijn.
2. De begeleiding van leerlingen is 'gelaagd'. Het mentoraat vormt de basis van de begeleiding waarbij de specialisten van het zorgteam op verschillende momenten aansluiten om de zorg te intensiveren of te verbreden. Voor leerlingen die het betreft worden externe partijen betrokken bij de begeleiding.
3. De begeleiding van leerlingen is 'doorlopend' van basisschool naar MBO/HAVO. Zowel vanuit het basisonderwijs naar Compaen toe als vanuit Compaen naar het MBO/HAVO wordt door goede samenwerking en informatieoverdracht de doorlopende zorg gewaarborgd. Binnen Compaen wordt een doorlopende zorgroute aangeboden. In de onderbouw d.m.v. kleine groepen, in de bovenbouw d.m.v. aangepaste onderwijstrajecten als Leerwerktrajecten en het project Baan Begeleiding Zaanstad.
4. De begeleiding van leerlingen is schooloverstijgend. De leerlingenzorg van Compaen is onderdeel van het regionaal netwerk in de leerlingenzorg. De ketenbenadering staat ook hier centraal. Iedere organisatie mag daarin worden aangesproken op zijn eigen taak en verantwoordelijkheid. Compaen wil daarin de verbindingen met andere partijen zo regelen dat er voor leerlingen, ouders en docenten een logische keten van aansluitende en elkaar versterkende voorzieningen ontstaat.

3. Zorgstructuur

3.1 basiszorg van de school (1^e en 2^e lijns zorg)

Compaen bouwt binnen teams aan een sterk mentoraat waarin planmatig wordt gehandeld. Dat wil zeggen dat er cyclisch wordt gewerkt met handelingsadviezen.

Afdelingsleiders zijn verantwoordelijk voor het functioneren en aansturen van de mentoren. Om afdelingsleiders in staat te stellen zich meer bezig te houden met onderwijskundige ontwikkeling is coaching en begeleiding van mentoren gedelegeerd aan het zorgteam. Het aanspreken op functioneren is en blijft een taak van afdelingsleider. Zorgteamleden hebben daartoe regelmatig overleg met de afdelingsleiders.

3.2 Zorgcoördinator

De coördinatie van de zorg is verdeeld over twee taakgebieden en twee personen. De zorgcoördinator intern en de zorgcoördinator extern.

3.3 beleid t.a.v. LWOO

Het schoolbeleid t.a.v. de inzet van LWOO-gelden is vooralsnog ongewijzigd. Op termijn zal bovenschools hier beleid op ontwikkeld worden.

3.4 remediale hulp / trainingen

Faalangstreductie training en examenvreestraining worden gegeven in het 4^e leerjaar. Als er een hulpvraag is, kan dit ook in de andere leerjaren plaatsvinden, zowel groepsgewijs als individueel.

Sociale vaardigheidstrainingen: Er worden jaarlijks trainingen georganiseerd. ('sova-training'; assertiviteit, omgaan met boosheid, duur 10 weken). Hierbij wordt gebruik gemaakt van aspecten van Mindfulness en hartcoherentie.

3.5 Dyslexie / dyscalculie

Compaen heeft een dyslexiecoach. Zij wordt ondersteund door een collega-docent uit de bovenbouw. Compaen handelt bij de begeleiding van dyslectische leerlingen conform het 'Protocol leerproblemen en dyslexie' en het daarvan afgeleide en in 2010 door de besturen getekende 'Convenant dyslexie POVO Zaanstad'.

Voor dyscalculie is in 2016 een beleidsplan ERWD vastgesteld welke gebaseerd is op het landelijke protocol ERWD. Het ERWD-beleidsplan is ontwikkeld in samenspraak met de rekencoördinator.

3.6 sociaal-emotionele hulp (leerlingbegeleiding)

Leerlingbegeleiding: Binnen Compaen werken drie leerlingbegeleiders. Leerlingen die door de mentor zijn aangemeld worden door de zorgcoördinator-leerlingbegeleiding ondergebracht bij een van de leerlingbegeleiders.

Om te voorkomen dat problemen ad hoc moeten worden aangepakt worden specifieke doelgroepen direct bij binnenkomst gescreend en zo nodig in begeleiding genomen. Het gaat hierbij om ex-opdc-leerlingen, afstromers van de havo, zijinstromers, doublures en risicoleerlingen vanuit groep 8.

3.7 interne contactpersonen

Er zijn twee interne contactpersonen aangesteld. De icp-er heeft altijd contact met de externe vertrouwenspersoon. Bij ernstige klachten op het gebied van (seksuele) intimidatie, agressie, geweld of discriminatie kan direct een klacht ingediend worden bij de Landelijke Klachtencommissie waar onafhankelijke deskundigen de klacht zullen onderzoeken. De interne contactpersoon van de school kan helpen met het indienen van een dergelijke klacht.

3.8 Coördinatie verzuim.

De coördinator verzuim heeft een loketfunctie. Licht verzuim wordt door haar afgehandeld. Bij ernstiger verzuim schakelt de coördinator het Zorgteam en / of de afdelingsleider in t.b.v. een vervolgtraject met betrekking tot zorg en / of een disciplinair traject.

3.9 ondersteuning

Ten behoeve van de continuïteit in de kernprocessen is een psychologisch medewerker aangesteld. Zij assisteert de zorgcoördinatoren bij werkzaamheden t.b.v. bekostiging en indicaties en kan zo nodig de coördinatie tijdelijk overnemen.

Vanwege de continuïteit wordt de RT-er / dyslexiecoach geassisteerd door een talentocent.

4. Zorgadviesteam

4.1 inleiding

Het vierde uitgangspunt van dit zorgplan luidt:

De begeleiding van leerlingen is school overstijgend. De leerlingenzorg van Compaen is onderdeel van het regionaal netwerk in de leerlingenzorg. De ketenbenadering staat ook hier centraal. Iedere organisatie mag daarin worden aangesproken op zijn eigen taak en verantwoordelijkheid.

Compaen wil daarin de verbindingen met andere partijen zo regelen dat er voor leerlingen, ouders en docenten een logische keten van aansluitende en elkaar versterkende voorzieningen ontstaat.

Compaen kent daarom net als de andere scholen binnen Zaanstad een Zorgadviesteam om zorgelijk functionerende leerlingen te bespreken met hulpverlenende instanties.

4.2 Samenstelling

Het zorgadviesteam bestaat uit het zorgteam van Compaen VMBO, de schoolarts, de vertegenwoordiger van het jeugdteam en een leerplichtambtenaar .

4.3 Vergaderfrequentie: 5 keer per jaar..

4.4 Taken: maatregelen treffen op school-zorgniveau, maar ook tot doorverwijzing naar externe hulpverlening.

4.5 Intake: Na aanmelding van de leerling door de mentor bij het zorgteam (2^e lijn) wordt door het zorgteam bekeken over er een hulpvraag is voor de externen. Als dit meerdere disciplines betreft wordt het probleem in het ZAT besproken.

4.6 Vastlegging en nazorg: De agenda voor een ZAT-bijeenkomst bestaat uit het verslag van de vorige keer plus de eventuele nieuw-aangemelde leerlingen. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor het samenstellen van de agenda en het verslag

5. Bovenschoolse zorg (3^e lijn)

- Tussenvoorzieningen samenwerkingsverband (TOP, BBZ, RZB)
 - TOP-Rebound Saenstroom. Tijdelijke opvang voor twee maanden met mogelijkheid tot uitloop naar drie maanden. Werkt samen met Spirit
 - BBZ: Baan Begeleiding Zaanstad. Een stagetraject van de Zaanse VMBO-scholen. LPA dient ontheffing te geven. Traject is vergelijkbaar met BBL en een voorloper van Entree-opleidingenleerplicht
- Jeugdteams hebben in Zaanstad de loketfunctie m.b.t. jeugdhulpverlening.
- jeugdhulpverlening: In Zaanstad; BJAA, KRAM, Spirit, enz. Binnen het ZAT is een jeugdteam vertegenwoordigd
- schoolmaatschappelijk werk: Voor Compaen betekent dit één dagdeel per week. SMW wordt ingevuld door een van onze eigen zorgteamleden (I. Berkhout)
- doorlopende zorglijn PO-VO-MBO/HBO/WO
Binnen POVO is de overgang van PO naar VO middels de POVO-brochure en het beleid “Aanmelding en inschrijving” goed geregeld.
Via Intergrip heeft Compaen zicht op de overstap van vmbo naar MBO. De decaan heeft de regie m.b.t. deze overstap maar zij overlegt met het zorgteam bij leerlingen die vanuit tussenvoorzieningen of andere speciale trajecten de overstap maken.

6. Leerlingvolgsysteem / digitalisering gegevens

Met betrekking tot Magister als leerlingvolgsysteem zijn zowel binnen OVO als binnen de school afspraken gemaakt over het gebruik en lees- en schrijfbevoegdheden.

7.1. Passend onderwijs en de veranderde rol van het zorgteam

Met de invoering van Passend Onderwijs is het belang van indicaties afgenomen en handelingsgerichte diagnostiek toegenomen.

De begeleiding zal minder uitgaan van de vraag “welke aandoening en / of indicatie” heeft de leerling maar meer uitgaan van de vraag “wat heeft een kind nodig”.

Het zorgteam houdt zich daarbij niet alleen bezig met de conventionele leerlingbegeleiding maar heeft ook een taak gekregen in het verminderen van handelingsverlegenheid van docenten en teams. De integrale aanpak vanuit ons arrangement ‘Interlokaal’ is daar ook een goed voorbeeld van.

7.2. Passend onderwijs en de zorgplicht

Vanwege de zorgplicht is het belangrijk dat de procedure, zoals voorgeschreven vanuit Passend Onderwijs, goed wordt doorlopen. Als een zijinstromer zich meldt bij de schoolleiding wordt eerst het dossier opgevraagd bij de school van herkomst. De leerling wordt nog niet ingeschreven. De afdelingsleider geeft het dossier in handen van het zorgteam. Het zorgteam onderzoekt of extra zorg nodig is en of wij zelf die ondersteuning kunnen bieden. Als dat niet zo is, heeft de zorgcoördinator-extern de regie over het vervolgetraject. Als het zorgteam oordeelt dat Compaen wel de begeleiding kan bieden wordt de leerling ingeschreven.

III Ambities

Het zorgplan sluit aan bij de ambities zoals die zijn genoemd in het schoolplan 2016-2020. Het gaat hierbij om:

Versterken van kernwaarden

Onze school is een gemeenschap waarin we samen werken, leren en leven. Een mini-maatschappij waarin geoefend kan worden. We gaan daarbij uit van een aantal waarden die wij belangrijk vinden om vanuit veiligheid met plezier te kunnen leren.

1. We gaan respectvol met elkaar om.
2. Je mag er zijn, je hoort erbij.
3. We zorgen voor elkaar.
4. Je leert je eigen problemen op te lossen.
5. Je durft eigen keuzes te maken.

- *De ambitie van het zorgteam is in de begeleiding van zowel leerlingen als docenten de kernwaarden van de school te versterken en ze bepalend te laten zijn voor de schoolcultuur.*

Omggaan met verschillen / bieden van maatwerk

Compaen is een school waar in een veilige leeromgeving geleerd wordt. Ouders geven een opvallend hoge waardering voor het sociale klimaat op school en de goede begeleiding

Bepalend daarbij is volgens ons dat docententeams goed omgaan met verschillen tussen individuele leerlingen.

- *Onze ambitie is dat de docententeams maatwerk kunnen leveren in zowel de begeleiding van individuele leerlingen als in de begeleiding van complexere klassen.*

Werken aan persoonlijkheidsontwikkeling

In discussies rond leerprocessen ligt de nadruk vaak op investeringen in cognitieve ontwikkeling. Het wordt uit onderzoeken steeds duidelijker dat persoonlijkheidsontwikkeling een belangrijke rol speelt in de ontwikkeling van leerlingen en in het verklaren van sociaaleconomische uitkomsten later in het leven.

- *Onze ambitie is dat kwetsbare leerlingen relevante vaardigheden leren beheersen. Zelfregulering: (het realiseren van doelgericht en passend gedrag), zorgvuldigheid, zelfreflectie, doorzettingsvermogen en nieuwsgierigheid, het effectief kunnen leren, werken en leven met mensen met verschillende etnische, culturele en sociale achtergronden.*

Kwaliteit van de leerlingzorg

Zowel in personele bezetting als in zorgbudget zullen de komende vier jaren veranderingen plaatsvinden.

- *Onze ambitie is dat, ondanks de dreiging van een mogelijk (op termijn) fors kleiner zorgbudget en het vertrek van de zorgcoördinator-extern, de huidige hoge kwaliteit van de leerlingzorg behouden blijft.*

IV Beleidsvoornemens

1 Versterken van kernwaarden

Pestgedrag is een bedreiging van de kernwaarden van de school.

Compaen werkt actief aan het voorkomen van pestgedrag. Er is een anti-pestcoördinator aangesteld. Er zijn protocollen inzake pesten en preventief wordt er voorlichting gegeven door bureau Halt en theatervoorstellingen georganiseerd zoals 'klappen voor Bart'.

- *De activiteiten rond antipestlessen worden gehandhaafd. Vanwege de werkdruk voor het ZT wordt wel gekeken of dit door externen (HALT e.a.) kan worden uitgevoerd*

2 Omgaan met verschillen / maatwerk

Vanuit Passend Onderwijs heeft Compaen de omslag gemaakt van het denken vanuit 'labels' naar meer handelingsgericht werken en handelingsgerichte diagnostiek.

Een logisch gevolg hiervan is dat het docententeam door het zorgteam wordt begeleid bij het verminderen van de handelingsverlegenheid.

- *Voor alle kwetsbare leerlingen waarbij mogelijk uitval én/of doorverwijzing wordt voorzien, wordt een OPP gemaakt. In dit plan worden de sterke en zwakkere punten van een leerling benoemd, de onderwijsbehoefte van de leerling geanalyseerd en handelingsadviezen voor docenten geformuleerd. Uiteraard in samenspraak met mentor, ouders en leerling.*
- *Op 26 okt jl. heeft de Tweede Kamer een wetsvoorstel aangenomen aangaande instemmingsrecht van ouders op het OPP. Hiermee wordt een zorgvuldig traject via het ZT nog belangrijker.*

Binnen het Zaanse VO zijn in het kader van Passend Onderwijs arrangementen opgestart. Binnen Compaen is dat 'Interlokaal'.

- *Behalve door middel van individuele casuïstiek worden mentoren, docenten en teams ook door het zorgteam begeleid bij een integrale aanpak van complexe klassen. Ook hier is het doel het verminderen van de handelingsverlegenheid van docenten en het (leren) bieden van maatwerk.*

3 Bieden van adequate begeleiding

Compaen wil de leerlingen direct bij binnenkomst adequate begeleiding kunnen bieden. Dat betekent dat mentoren en vakdocenten vanuit het zorgteam op zo kort mogelijke termijn na de start van het schooljaar de informatie en handvatten moeten krijgen om leerlingen te kunnen begeleiden.

- *Leerlingen vanuit specifieke doelgroepen (afstromers, ex-opdc, zittenblijvers enz.) worden direct bij binnenkomst door het zorgteam gescreend en zo nodig individueel in begeleiding genomen. Dit laatste wel met de uitdrukkelijke bedoeling de begeleiding zo snel mogelijk weer naar de eerste lijn terug te brengen.*
- *Alle betrokkenen bij de leerlingenzorg kennen hun taak en weten hoe de onderlinge samenhang geregeld is.*

4 Anticiperen op externe factoren / bedreigingen

Er is grote onzekerheid met betrekking tot de zorggelden. Beleid wordt op dit moment bovenschools ontwikkeld. Duidelijk is wel dat de kans groot is dat het budget in de toekomst kleiner wordt.

- *Ontwikkelingen worden gevolgd zodat op tijd geanticipeerd kan worden op veranderingen in het budget.*

Veel gespecialiseerde kennis is aanwezig bij twee functionarissen binnen het zorgteam (dyslexiecoach en zoco-extern). Beide collega's zullen naar verwachting tijdens de looptijd van dit plan hun taak beëindigen.

- *Om kennis te verspreiden en zodoende de continuïteit te waarborgen wordt een aantal collega's betrokken bij de belangrijkste taakgebieden van de zorgcoördinator extern (expertisegroepje).*
- *Om de continuïteit van de dyslexie- en dyscalculiebegeleiding te waarborgen zal tijdens de looptijd van dit plan gezocht worden naar een of meer collega's die gaandeweg kunnen worden ingewerkt.*

V Uitvoering

Teamplan

De activiteiten die voortkomen uit dit zorgplan worden vastgelegd in een teamplan. Dit teamplan wordt om de zes weken besproken met de directeur.

De genoemde activiteiten kunnen gedurende de looptijd van dit zorgplan vermoedelijk wijzigen maar vaste elementen zijn:

- Activiteit: Stand van zaken invoering OPP's
- Activiteit: INTERLOKAAL
- Activiteit: Delen en monitoren van beschikbare informatie vanuit de 2e lijns begeleiding
 - Instrument: 'kruisjes'lijst (en eventueel groepsoverzichten)
- Activiteit: vroegtijdig signaleren en begeleiden van risicoleerlingen binnen het primaire proces
 - Instrument: risicolijsten van de diverse teams
- Activiteit: Spreekuur Leerplicht
- Activiteit: Spreekuur schoolarts
- Activiteit: dyslexie / dyscalculie e.a.

Vanwege de werkdruk op het zorgteam wordt bekeken welke activiteiten gedelegeerd kunnen worden buiten het zorgteam. Ook wordt bekeken waar externen kunnen worden ingezet (bv bureau HALT voor antipestlessen).

Aansturing zorgteam

Compaen heeft gekozen voor een directe aansturing van het zorgteam door de directeur. Dit om de volgende redenen.

1. Zorggelden liggen bij het samenwerkingsverband. De lwoo-normen worden t.z.t. losgelaten. Directeuren zijn nu betrokken bij het ontwikkelen van het beleid m.b.t. besteding zorggelden en dus bij het ontwikkelen / vaststellen van beleid m.b.t. leerlingzorg.
2. In het verleden was elke school in hoge mate autonoom als het gaat om de inrichting van de interne zorg. Nu is in het kader van Passend Onderwijs het samenwerkingsverband verantwoordelijk voor een dekkend netwerk van basis- en extra zorg. De interne zorg van de school is nu vervlochten met de tussenvoorzieningen (opdc, OdR, TOP enz.) en het VSO. Dit overstijgt niet alleen de afdelingen maar zelfs de school.
3. Het interne zorgplan moest zijn afgestemd met het schoolplan van Compaen én het zorgplan van het SVZ (Samenwerkingsverband Zaanstreek). Dit overstijgt de afdelingen en zelfs de school.
4. De oude term 'leerlingbegeleiding' dekt niet meer de werkzaamheden van het zorgteam. De kern van Passend Onderwijs is immers dat de handelingsverlegenheid van docenten in het omgaan van zorgleerlingen wordt verminderd. De taak 'leerlingbegeleiding' bestaat nog wel maar de coaching van collega's (docentenbegeleiding / Interlokaal) is veel belangrijker geworden. Dat moet een eenduidige en schoolbrede aanpak zijn. .

VI Facilitering

Is afhankelijk van externe factoren zoals de ontwikkelingen rond de lwoo-gelden. De facilitering wordt per schooljaar bekeken. Uitgangspunt is wel dat, zo mogelijk, de huidige inzet gehandhaafd blijft.